

A migráció szociológiája

Sik Endre: Magyarok az osztrák
munkaerőpiacon

Bevezetés

- Esettanulmány interjúk alapján (1990-es évek)
- Tipikus háztartás: nukleáris család, két iskolás gyerekekkel
- Kor hatás, kohorsz hatás
- Gyerekek jövőjéről gondoskodni
- Feleség pénzszerző szerepe
- Egyedi okok
- Háztartásszerkezet és a munkaerő-piaci kohorsz egybeesése

A munkavállalásról

- Tipikus ausztriai vendégmunka:
  - Mezőgazdasági
  - Patriarchális viszony a munkaadóval
- Motiváció:
  - Jövedelemkülönbség
  - Szükség volt magyar eladókra (bevásárlóturizmus)
  - Kényszer, lehetőség kombinációja
  - Korábbi próbálkozás/tervek, migrációkészség
- Munkaszervezők segítenek:
  - Információszerzésben, költségcsökkentésben, pszichikai felkészítésben

Személyes kapcsolatok (Granovetter)

- Fontos szerep -> szerkezetét, működését és sajátos vonásait feltárni

Erős és hosszú távú kapcsolatok segítenek:

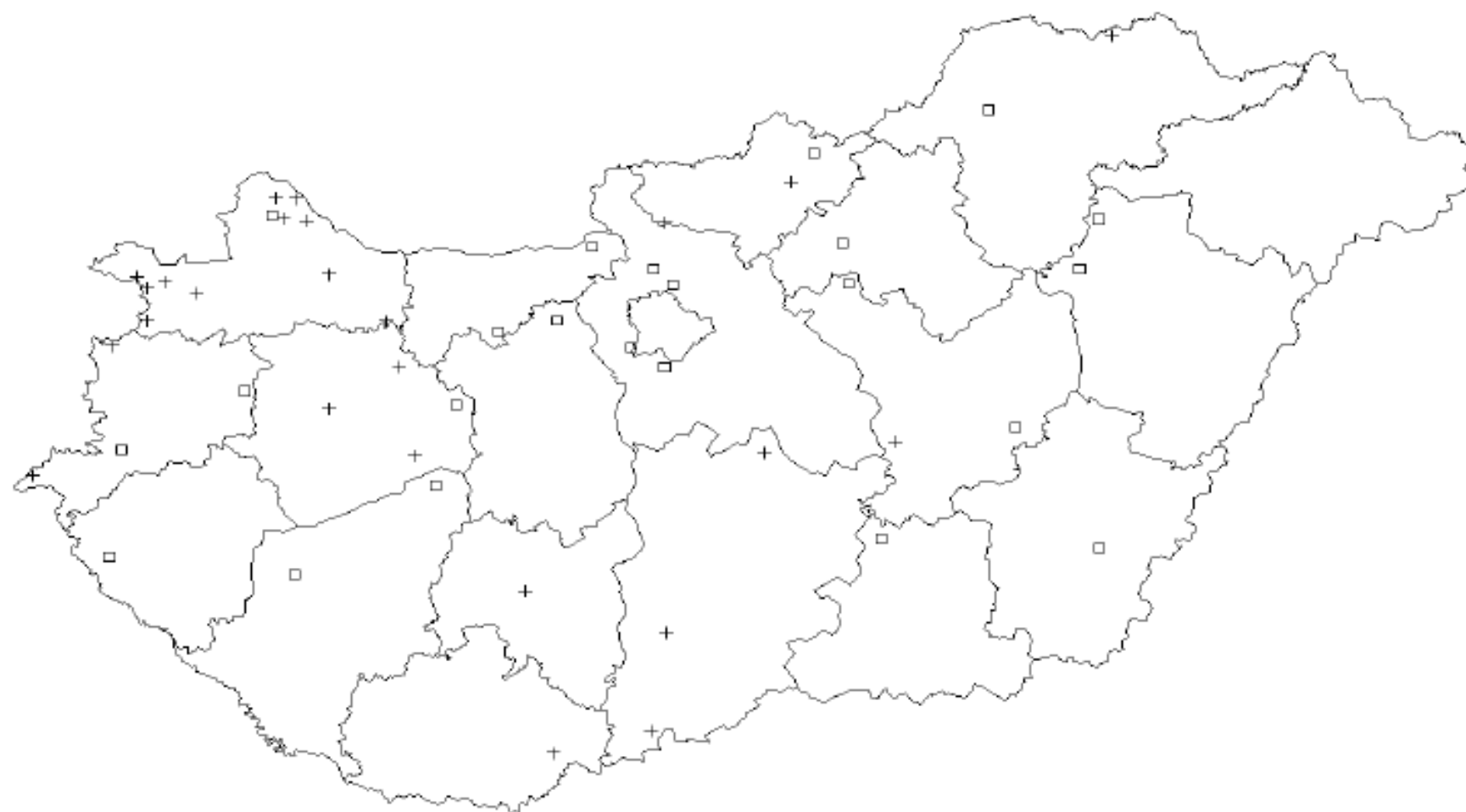
- Az információ átadásban, lehetőségek kihasználásában
- Munkerő-piaci stratégia kialakításában
- Rejtőzködésben
- Csökkenti a gyenge kapcsolatok elterjedését
- Negatív hatás: nem megtanulni a nyelvet

A legalitás-illegalitás határán

- Illegális kint is, itthon is,
- Illegális kint, legális itthon
- Legális és illegális jövedelmek kombinálása kint
  - Például: túlóra már nem hivatalos
- Legálisból illegális munkahely
  - Munkahely cseréből adódóan
- Illegálisból legális munkahely

Cél: legalitás -> nyugdíj

Osztrák fél részvétele az illegalitásban

1. ábra: A külföldön munkát vállalás „központjai”

A határtól való távolság, regionalitás

- A határ menti régiókban a legmagasabb az ausztriai munkavállalás
- Település típusa, fejlettsége
- Migráció esélye és a határhoz való közelség közötti összefüggés:
  - Szlovák határrégió: +, ukrán határrégió: -
- A határ túlsó oldalán is fontos a határ közelsége
  - A munkaerőpiac rosszabb, juttatások is (-)
  - Személyes kapcsolatok, jobb közeg, kevesebb költség (+)

- **Költség és haszon**
  - Több a kereset, sok a költség -> közös utazás stb.
  - Szakmai siker, fejlett gépekkel dolgoznak stb.
  - Rossz körülmények (kizsákmányolás), bizonytalan jövő, kudarc: a hatóságokkal, munkaadóval stb.
- **Költség, kockázat, félelem és megaláztatás**
  - Utazási költség, határátlépés költsége, papírhiány által jövedelemtől való elesés
  - Mindennapi utazás -> kockázat: baleset, késés
  - Határátlépésnél megalázó helyzetbe kerülhet
  - A főnök is sokszor megalázó helyzetbe hozza őket
  - Félelem a hatóságoktól kint Ausztriában
  - Nyelvtudás hiánya -> jövedelem kiesés, megaláztatás